

Badanie gleby kluczem do opłacalności uprawy

Podstawą racjonalnego nawożenia upraw jest regularne badanie gleby na zawartość składników pokarmowych. Ustalanie dawek nawozów „na oko” prowadzi do niepotrzebnych kosztów, które z pewnością przewyższają opłatę za wykonanie analizy gleby.

Badanie gleby podstawą nawożenia

Wykonanie analizy gleby jest niezbędne do określenia poziomu znajdujących się w niej składników. Mając wiedzę o odczynie gleby i jej zasobności w składniki pokarmowe możemy racjonalnie podjąć kolejne działania. Należy zacząć od uregulowania odczynu gleby, biorąc pod uwagę wymagania roślin oraz efektywność pobierania składników pokarmowych, najodpowiedniejsze dla większości gatunków będzie pH w przedziale 6,0-7,0. Następnie, na podstawie zasobności gleby w składniki pokarmowe oraz potrzeb pokarmowych roślin, należy wykonać plan nawożenia, tj. określić jakie dawki nawozów muszą zostać zastosowane by osiągnąć zakładane plony. Posiadając wiedzę jakich składników w glebie jest dużo, a których brakuje, rolnik może podjąć decyzję np. o doborze odpowiednich nawozów, czy zwiększeniu lub ograniczeniu dawki któregoś z nich. Dzięki temu możliwe będzie ograniczenie kosztów nawożenia bez spadku plonów, co jest szczególnie ważne w dobie wysokich cen nawozów i niskich stawek za płody rolne. Analizę gleby można wykonać np. w Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Gorzowie Wlkp. dostarczając lub wysyłając próbkę bezpośrednio do stacji lub też przekazać ją do badań za pośrednictwem Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Kalsku. Koszt wykonania jednej próbki (P, K, Mg i odczyn), wynosi na dzień pisania artykułu 13,12 zł brutto.

Jak pobrać próbki gleby?

Zanim przystąpimy do pobierania próbek warto wykonać szkic pól wyznaczonych do badań. Można w tym celu wykorzystać mapy geodezyjne. Istotny jest także termin pobierania próbek z gruntów ornych i trwałych użytków zielonych. Co prawda, próbki glebowe mogą być pobierane przez cały rok, jednak najlepszym terminem będzie okres późniwy i jesienny przed nawożeniem lub wczesnowiosenny. Na działkach należy zaznaczyć zasięg powierzchni uprawianych roślin. Do pobrania próbek najlepiej wykorzystać łaskę Egnera, lub jeśli jej nie posiadamy, to można do tego celu wykorzystać zwykły szpadel. Ważne, by pobrać je właściwie. Próbka powinna być reprezentatywna dla badanego obszaru (poniżej 4 ha) użytku rolnego o podobnych warunkach przyrodniczych i agrotechnicznych. W celu wykonanie podstawowej analizy (odczyn, fosfor, potas i magnez) należy pobrać ok. 0,5 kg gleby. W praktyce wygląda to tak, że z powierzchni danej działki (do 4 ha) pobieramy 15-20 próbek pojedynczych z warstwy 0-20 cm. Próbki należy pobierać chodząc po przekątnych pola, zygzakiem lub prostopadle do zabiegów agrotechnicznych (patrz schemat). Po zebraniu, pojedyncze próbki zsypujemy, a następnie po ich wymieszaniu, wydzielamy z nich próbkę ogólną ok. 0,5 kg, która trafi do

analizy. Nie można zapomnieć również o właściwym pakowaniu i opisanie pobranych próbek gleby. Możemy wykorzystać w tym celu pudełka lub woreczki foliowe. Próbki należy ponumerować i dołączyć do nich opis zawierający numer działki, rodzaj użytku (np. orne, TUZ, sad), kategorię agronomiczną gleby i powierzchnię.

Jak uzyskać pieniądze na wykonanie analiz?

Od ubiegłego roku rolnicy mogą ubiegać się o nowe rodzaje płatności tzw. ekoschematy. Jednym z nich jest Rolnictwo węglowe w skład, którego wchodzi praktyka „Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia”. Do wyboru są dwa warianty, podstawowy oraz rozszerzony z wapnowaniem. Z drugiego wariantu można skorzystać jedynie raz na 4 lata, na działki na których odczyn gleby jest niższy niż pH 5,5. Podstawą do uzyskania płatności w obu wypadkach jest wykonanie analizy gleby pod kątem zawartości P, K, Mg i odczynu oraz sporządzenie planu nawozowego. Raz wykonana analiza jest ważna 4 lata, po upływie tego czasu należy wykonać kolejne badania. Plan nawozowy wykonuje się dla całego gospodarstwa, a więc aby uzyskać płatności w ramach tego ekoschematu należy wykonać analizy gleby dla wszystkich uprawianych w gospodarstwie gruntów. Na podstawie wyników badań należy sporządzić plan nawozowy. W tym celu można skorzystać z usług doradców i specjalistów Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Kalsku, nasze biura znajdują Państwo w każdym powiecie. W ubiegłej kampanii wnioskowej stawka płatności do hektara wyniosła 103,56 zł w przypadku wariantu podstawowego oraz 310,68 zł dla wariantu rozszerzonego z wapnowaniem.

Na badaniu gleby nie stracimy

Biorąc pod uwagę wspomniane wcześniej korzyści, jakie daje wykonanie analizy gleby pod kątem zawartości składników dla zoptymalizowania stosowanych dawek nawozów oraz dostępne formy uzyskania dofinansowania na ten cel, w postaci ekoschematu „Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia”, na regularnym badaniu gleby możemy tylko zyskać.

(Dr inż. Tomasz Sakowicz)